

2007 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

DORIS LESSING

ALFRED
İLE EMILY

ROMAN

İNGİLİZCE ASLINDAN ÇEVİREN
PÜREN ÖZGÖREN

Doris Lessing
ALFRED ÏLE
EMILY

Can Yayınları: 1828

Alfred and Emily, Doris Lessing

© Doris Lessing, 2008

Adı geçen eser, Uluslararası Telif Hakları Anlaşmaları gereğince korunmaktadır.

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2008

Bu eserin Türkçe yayın hakları Jonathan Clowes ve Onk Ajans Ltd. şirketleri aracılığıyla alınmıştır.

1. basım: Temmuz 2009

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Ayça Sabuncuoğlu

Kapak tasarımı: Erkal Yavi

Kapak düzeni: Semih Özcan

Dizgi: Gelengül Çakır

Düzeltili: Füsün Güler

Kapak baskı: Çetin Ofset

İç baskı ve cilt: Eko Matbaası

ISBN 978-975-07-1077-3

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM, DAĞITIM, TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 Fax: 252 72 33

<http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Doris Lessing
ALFRED İLE
EMILY

ROMAN

İngilizce aslından çeviren
PÜREN ÖZGÖREN

CAN YAYINLARI

**DORIS LESSING'İN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
DİĞER KİTAPLARI**

ALTIN DEFTER / *roman*

GENE AŞK / *roman*

MARA İLE DANN / *roman*

TÜRKÜ SÖYLÜYOR OTLAR / *roman*

Doris Lessing, 1919'da, babasının İngiliz subayı olarak İran'da görev yaptığı sırada Kirmanşah (bugün Bahteran) kentinde doğdu. Ailesi 1924'te Rodezya'da bir çiftliğe taşındı. Yirmi beş yıl orada kalan Lessing 1949'da İngiltere'ye yerleşti. Yayımlanan ilk kitabı *Türkü Söylüyor Otlar* (1950), Rodezya'da yaşayan çiftlik sahibi beyaz bir karıkoca ile Afrikalı hizmetçilerini konu alıyordu. Başyapıtlarından sayılan ve en çok okunan romanı olan *Altın Defter*'de (1962), sanatı aracılığıyla yaşadığı çağla uzlaşmaya çalışan bir kadın yazarı konu aldı; roman, daha sonra Fransa'da yabancı roman dalında Médicis Ödülü'nü kazandı. Güney Afrika'da büyüüp İngiltere'ye yerleşen Martha Quest adlı kahramanına ilişkin *Şiddetin Çocukları* adlı yarı-özyaşamöyküsel roman dizisi 1964-65'te yayımlandı. *Hayatta Kalanın Anıları* (1975), ileriye görmeye çalışan bir fantezi niteliğindedir. Aynı zamanda usta bir öykü yazarı olan Lessing, aralarında *Evlenmeyen Bir Adamın Hikâyesi*'nin de (1972) bulunduğu birkaç öykü kitabı yayımladı. 1970'lerin sonları ile 1980'lerin başlarında *Argos'taki Kanopus* adlı beş romanlık dizisiyle bilimkurgu türüne yöneldi. *İyi Bir Komşunun Günlüğü* (1983) ve *Yaşlılar Yapabilselerdi* (1984) adlı romanlarında, tanınmamış yazarların sorunlarını gözler önüne sermek için Jane Somers takma adını kullandı. 1985'te, Londra'daki bir grup devrimciyi anlattığı *İyi Terörist* yayımlandı. Bunu anormal bir çocuğun ailesini sürüklediği yıkımı konu alan dehşet öyküsü *Beşinci Çocuk* (1988) izledi. İki ciltlik özyaşamöyküsünün özellikle ilk cildi *Derimin Altında* (1994) büyük övgüyle karşılandı. Son romanı *Yarıık*, 2007'de yayımlandı. Lessing, 2007'de Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü.

Püren Özgören, 1984'ten bu yana, aralarında Yukio Mişima'nın *Bereket Denizi Dörtlemesi*, Henry Miller'ın *Çılgın Üçlü*, Lawrence Durrell'in *Kara Defter*, Ernest Hemingway'in *Cennet Bahçesi*, Toni Morrison'ın *Cennet ve Sevilen*, Susan Sontag'ın *Amerika'da*, Halit Hüseyini'nin *Uçurtma Avcısı*, Janet Wallach'ın *Çöl Kraliçesi* adlı kitaplarının da bulunduğu pek çok yapıtı dilimize kazandırdı.

Önsöz

Annemle babam, tamamen farklı tarzlarıyla, dikkate değer insanlardı. Ortak noktaları, enerjileriydi. Birinci Dünya Savaşı, her ikisinin de canına okudu. Şarapnel babamın bacağına parçaladı, ömrünün sonuna kadar tahta bacakla gezmek zorunda kaldı. Siperleri unutmayı, atlatmayı bir türlü başaramadı. Altmış iki yaşında, ihtiyar biri olarak öldü. Defin ruhsatına, ölüm nedeni olarak “Büyük Savaş” yazmaları gerekirdi. Annemin büyük aşkı olan doktor, Manş Denizi’nde boğuldu. Annem bu kaybın acısını hep içinde taşıdı. Onlara, Birinci Dünya Savaşı hiç yaşanmamış gibi bir yaşam vermeye çalıştım.

Babamda zorlanmadım. Colchester çevresindeki tarlalarda, çiftçi çocuklarıyla oynayarak büyümüştü. Hayatı boyunca, Essex ya da Norfolk’ta çiftçilik yapmak istemişti. Çiftlik alacak parası yoktu, ben de onun en büyük dileğini, bir İngiliz çiftçisi olma arzusunu gerçekleştirdim. Sporda çok başarılıydı, özellikle krikette.

Annem dört yıllık savaş boyunca, o sıralar Londra’nın Doğu Yakası’nda bulunan eski Royal Free Hastanesi’nde yaralılara bakmış. Otuz iki yaşındayken, zamanın en büyük, en önemli hastanelerinden biri olan St. George Hastanesi’nin başhemşireliğine atanmış. Orası şimdi bir otel. Genelde, kadınlar böyle bir mevkiye ancak kırkıncıdan sonra getirilirmiş. Annem olağanüstü yetkin, becerikli bir kadındı. Küçükken ona takılır, İngiltere’de kalsaydın, kesin

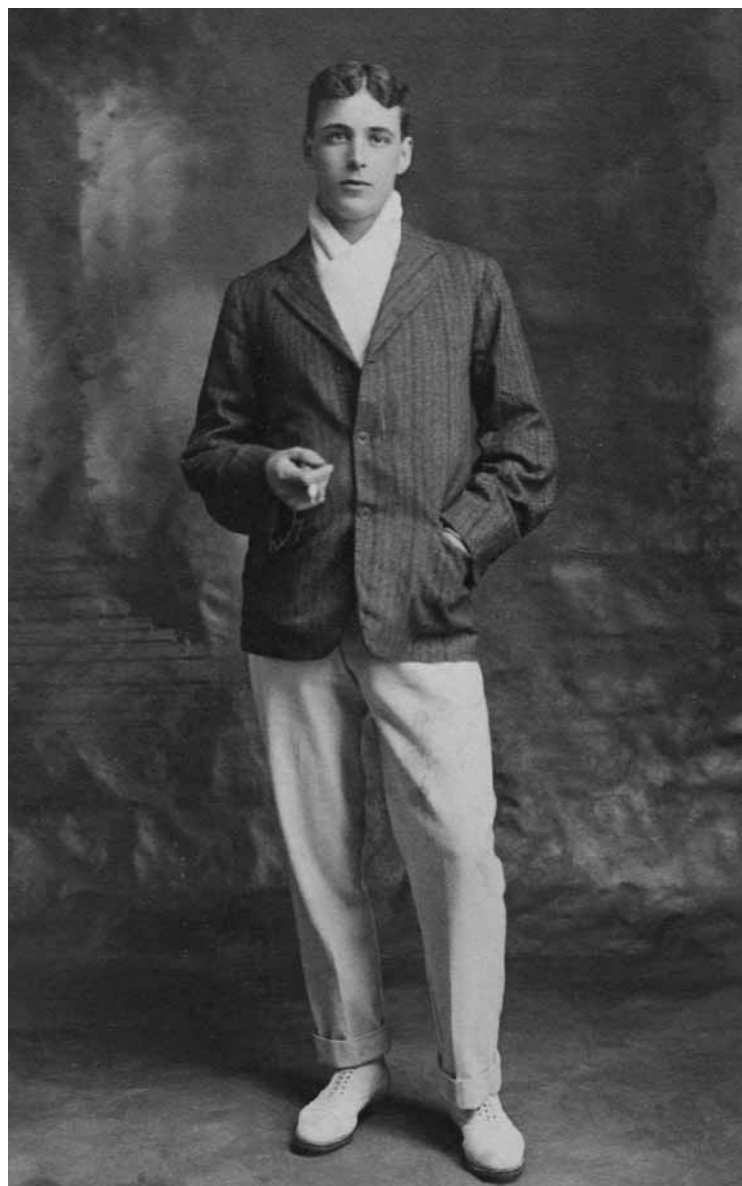
bir kadın enstitüsü kurardın ya da Florence Nightingale gibi, hastanelerin yeniden örgütlenmesine önyak olurdun, derdim. Ayrıca, müzik konusunda da yetenekliydi.

O savaş, bütün savaşları sona erdiren Büyük Savaş, çocukluğumun üzerine bir gölge gibi çöktü. Siperler benim için, çevremde gördüğüm her şey kadar gerçektir. İşte, hâlâ burada, o devasa, o canavarası mirastan kurtulmaya, özgür kalmaya çalışmaktayım.

Umuyorum ki, Alfred Tayler ve Emily McVeagh'la şimdi, onları yazdığım, Büyük Savaş'ı hiç yaşamamış-larcasına anlattığım şekilde karşılaşsaydım, her ikisi de, onlara verdiğim yaşanı onaylardı.

BİRİNCİ BÖLÜM

Alfred ile Emily: Kısa Bir Roman

1902

Geçen yüzyılın başındaki uzun yazların güneşleri salt huzur ve bolluk vaat ediyordu; tabii refahla mutluluğun yanı sıra. Güneşin sürekli parladığı o yaz günleri gibisini kimse anımsamıyor. Bunun doğruluğunu kanıtlayan binlerce anı kitabı ve roman var, dolayısıyla, 1902 ağustosundaki, Longerfield köyündeki o cumartesi ikindisinin, muhteşem bir ikindi olduğunu büyük bir güvenle iddia edebilirim. Birleşik Essex ve Suffolk bankalarının yıllık kutlaması yapılmaktaydı; şenlik yeri, her yıl Çiftçi Redway'den kiralanan, genellikle ineklerini saldırdığı, geniş tarlaydı.

Çeşitli etkinlik odakları vardı. Tarlanın karşı ucundan yükselen heyecanlı çılgınlardan, haykırışlardan anlaşıldığı üzere, çocuk oyunları orada sürmekteydi. Bir meşe kümesinin altına yerleştirilmiş olan uzun piknik masasının üzeri akla gelebilecek her türlü yiyecekle doluydu. İlginin merkezi, kriket maçıydı; izleyicilerin çoğunluğu beyaz giysili karaltıların çevresine toplanmıştı. Bütün sahne, tarlayı bitişikteki arsadan, bugünlük yerlerinden sürülmüş olan ineklerin, çenelerini dalgın dalgın, anıları yâd edercesine, dedikoduya dalmış yaşlılar gibi oynata oynata yan tarladaki hareketliliği izlediği yerden ayıran iri karaağaçların gölgeleri tarafından ele geçirilmek üzereydi. Günün sonunda azıcık tozlanmış olsa da, bembeyaz formalı oyuncular bu yaz şenliğindeki önemlerinin farkındaydı; bir çitin üzerine abanmış, maçı seyreden, eğlencenin di-

şında bırakılmaya hiç niyeti olmayan birtakım köylüler de dahil, bütün bakışları topladıklarının bilincindeydiler.

Kriket sahasından pek de uzak olmayan bir noktada, otlara atılmış yastıkların üzerinde, al basmış yüzünden sıcakla başının hoş olmadığı anlaşılan, iriyarı, açık tenli bir kadın, onun ufacık tefecik kızı ve söylediklerini duymak için ona, Bayan Lane'e doğru eğilmiş, gözlerini onun yüzüne dikmiş genç bir kız oturuyordu. "Bu çok ciddi bir mesele, tatlım, babanla kavga etmen yani."

Tam o anda bir delikanlı, elinde kriket sopası ilerledi, üç hedef sopasının yanında durdu; açık tenli kadın eğilip ona el salladı, delikanlı da bir gülümseme ve baş selamıyla karşılık verdi. Dikkat çekecek kadar yakışıklıydı, esmer, yapılı; orada öylece duruşunda, ani bir sessizliğe yol açan, özel, seçkin bir şey vardı. Atıcının yolladığı topa vurdu, kolayca, hiç zorlanmaksızın uzaklaştırdı.

"Şişşt," dedi Mary Lane. "Bir dakika, şunu seyretmek istiyorum..."

Daisy, küçük kız, çoktan eğilmiş, izliyordu bile; şimdi öteki kızın, yani Emily McVeagh'ın gözleri de savrulan toptaydı; her ne kadar baktığı yeri görmediği kesinse de. Yüzü heyecandan, kararlılıktan kızarmıştı, yan gözle orta yaşlı kadını süzüyor, dikkatini çekmeye çalışıyordu.

Bir başka top hızla yakışıklı gence doğru yuvarlandı, yine süratle, çevikçe geri püskürtüldü; bir alkış dalgası yükseldi.

"Aferin," dedi Bayan Lane; el çırpıma hazırlandı, ama atıcı çoktan ön tarafa doğru koşmaya başlamıştı bile.

Bir kez daha... yeniden... toplardan biri, kadınların oturduğu yere yuvarlandı, oyuncu da yakalamak üzere ona doğru koştu. Vuruşlar başladı, on oyuncu da oyun dışı bırakılıncaya kadar sürdü, tek tük alkışlar duyuldu, sonra delikanlı topu ta çocukların oyun oynadığı yere gönderince, topluca, güçlü bir alkış yükseldi.

Çay zamanı gelmişti. Uzun piknik masasına hücum edildi; kadınlardan biri semaverin başında duruyor, fincanları dağıtıyordu.

Annesi, “Bir fincan çay iyi gider şimdi,” deyince, Daisy bir koşu gidip kuyruğa girdi.

Aynı anda, Emily’nin ondan çok daha fazlasını beklediğini ayımsayan Bayan Lane, dikkatini ona yöneltti: “Bana kalırsa, neye kalkıştığının tam olarak farkında değilsin.”

Yararlı yerlerde dostları olan, nüfuzlu bir kadındı; Emily McVeagh’ın neye niyetlendiğini bir düzine farklı kaynaktan soruşturmuştu.

Genç kız babasına karşı gelmiş, açıkça söylemişti: Hayır, üniversiteye gitmeyecekti, hastabakıcı olacaktı.

Kızın kararından şaşkına dönen Bayan Lane, kendi kendine söylenmişti: “Anlaşıldı, erkek gibi olup çıkacak.”

John McVeagh’ı, aileyi çok iyi tanırды; Emily’nin zaffer dolu okul günlerini gıptayla karışık bir hayranlıkla, kendi kızının bu kadar zeki, alımlı ve girişken olmamasına hayıflanarak, yakından takip etmişti. Kızlar arkadaştı; böylesine benzeşmeyen iki kişinin dostluğu, insanları oldum olası şaşırtırdı. Biri geri planda kalmayı seven, silik, kolayca gözden kaçan, kırılğan görünümlü; öteki ne istediğini bilen, kendine ve koşullara anında hâkim olabilen, her şeyde daima ilk, okulda mümessil, ödülleri silip süpüren: Emily McVeagh, küçük Daisy’nin dostu ve kahramanı.

“Başarabileceğimi biliyorum,” dedi Emily sakince.

“İyi ama neden, neden?” diye sormak istiyordu Bayan Lane, belki sorardı da, ama tam o sırada, hak ettiği alkışı toplayan delikanlı yanına geldi, kadın da onu öpmek için uzandı, “Aferin sana,” dedi. “Ah, çok iyiydin.”

Tanışıklıkları çok eskiye dayanıyordu.

Genç adam Daisy’nin uzattığı çayla kocaman pasta dilimini aldı, dostunun, Bayan Lane’in yanına oturdu. Kadın onu doğduğu günden beri tanıyordu.

İki erkek kardeş: Büyüğü, Harry, annesinin gözdesiydi. Hüsrana uğramış bir kadın olduğunu bilmeyen yoktu, çünkü kocası, oğlanların babası, bir bankada memurdu ve işinden nefret ediyordu; her boş dakikasını kilisede, org

çalarak geçirmektedir. Kadın da, açıkça görüldüğü üzere, “durumu sineye çekmeye” çalışıyordu. Adamda hırsın zerresi yoktu, ama büyük oğlan, henüz okulu bile bitirmesine kalmadan, çoğu öğrencinin ummayacağı kadar iyi bir iş teklifi almıştı. Emily gibi o da zeki olandı; sınavları kolayca veren, takdirnameler alan. Ancak bu anne küçük oğlundan, Alfred’den hoşlanmıyordu, ya da hoşlanmazmış gibi davranıyordu.

O günlerde çocukları dövmek, Tanrı’nın buyruklarına kulak vermek olarak görülürdü, o kadar. “Sopayı sakınırsan, çocuğu tepene çıkarırsın.” Ama Bayan Lane gözlemledikçe, dehşete düştü. Kendisi de bir banka memurunun karısıydı, kıdemli bir kâtibin, fakat onun kocası kiliseyi ayakta tutan sütunlardan biri olmanın yanı sıra, toplumsal etkinliklerden de hiç geri durmazdı. Alfred’in anneden yana şanssızlığı epeydir bilinen, tartışılan bir olguydu, dolayısıyla oğlan ona acıyan, haline üzülen insanların engin hoşgörüsüyle, özel iltimaslarıyla kuşatılmaktaydı. Okulla başı pek hoş değilse de, sporda, özellikle krikette çok iyiydi. Bir hafta kadar önce on altısına basmıştı, erkeklerin maçında yer alamayacak kadar gençti. Ama işte buradaydı, oynuyordu; Bayan Lane, delikanlıya kendini kanıtlama fırsatı verilmeli, diyerek kulis yapmış, sözü geçen kişileri razı etmek için çabalamış olabilirdi, ama bundan kimin haberi olacaktı ki? Alfred’in annesi izleyicilerin arasındaydı; bu parlak, göz alıcı evlat için insanlar onu kutlarken, huzursuz, rahatsız görünüyordu, asıl ve sürekli alkışlanması gereken kişinin öteki oğlan olduğuna inandığı her halinden belliydi.

Alfred’e kendini, yiğitliğini göstermesi için bir fırsat verilmişti; Bayan Lane gururluydu, hem kendisinden hem de ondan hoşnuttu. Oğlanı öz oğluymuş gibi sevdiğini zaten sıkça dile getirirdi; keşke gerçekten de onun oğlu olsaydı. Alfred’in annesinden hiç hazzetmezdi; her ne kadar bu, herkesin herkesi tanıdığı bu küçük toplulukta açıkça dile getirebileceği bir şey olmasa da.

“Alfred,” dedi, elindeki etkinlik programıyla yelpazelenirken, “Alfred, hepimizi gururlandırdın.”

Tam o sırada Alfred vuruş noktasından çağrıldı – üçüne birden, tıpkı annesi gibi ona tapan Daisy ile tanıştırmadığı öteki genç kıza gülümsedi, hızla o yana seğırtti.

Vuruş noktasının başında, Alfred’in de dahil olduğu küçük fikir alışverişini bir süre seyreden Bayan Lane dikkatini yeniden Emily’ye yöneltti.

“Maaşın ne kadar düşük, yetersiz olduğundan haberin bile yok,” dedi kıza. “Resmen hademelik yapacaksın, korkunç, hem çalışma saatleri de çok uzun. Yiyeceklerse berbat.” Diğer itirazını sözcüklere dökmekte zorlanıyordu. Becerebilseydi, hastabakıcı adayı olan kızlar en alt kademedekiler, derdi; onlar çalışan kızların en hor görülölenleri. Oysa sen, Emily McVeagh, rahat, kolay bir yaşam sürdün, her şeyin en iyisine sahip oldun, dolayısıyla çok ama çok zorlanacaksınız.

Oyun yeniden başlamış, yakışıklı delikanlı top hedefinin arkasındaki yerini almıştı.

“Nedenini bir anlayabilseydim,” dedi Bayan Lane, ağzındaki baklayı çıkararak. “Nedenini bana bir açıklayabilseydin, Emily. Biliyorsun, kızının üniversiteye gitmesini isteyen baba sayısı fazla değil. Ne büyük bir hayal kırıklığına uğradığını tahmin edebiliyorum.”

John McVeagh’dan aman aman hoşlanmazdı, pek de azametli, diye düşünürdü, kendinden fazla hoşnut; ama adamın Emily’yle nasıl gururlandığı, her yerde, her fırsatta onunla nasıl övündüğü aklına gelince, üzölmeden edemedi; şimdi kim bilir neler hissediyordur..

“Bana, ‘Bir daha asla eşigimi aşındırma,’ dedi.” Emily yaşla dolmuş, parlak gözlerini akıl hocasına çevirdi. Ona, “Keşke annem olsaydın,” derdi sık sık. Şefkatsiz bir üvey annenin elindeki bu anasız kız, şu an yüzünde derin bir hayal kırıklığıyla ona bakmakta olan Bayan Lane’i kendine anne bellemişti. “İyi düşün, Emily, çok iyi düşün.”

Oysa Emily gelecek hafta işe başlıyordu; aşağının da aşağısında, Londra’daki Gray’s Inn Yolu’nda bulunan

Royal Free Hastanesi'nde. Artık evde kalamazdı: Resmen kapı dışarı edilmişti.

Ona, "Eşiğimi bir daha aşındırma," denmişti. Şimdi bu cümleyi yinelemek, belli bir doyunluk sağlıyordu, sözcükleri tekrarlararken babasını, John McVeagh'ı dilinde yuvarlayıp dışarıya tükürüyor, onunla ilişkisini kesiyordu sanki.

"Dediğine göre, kendimi artık onun kızı saymamalıymışım," diye ekledi, öfkeyle, çaresizlikle; yaşlar gözlerinden boşanıverdi.

"Canım benim," dedi Bayan Lane; kolunu Emily'nin omzuna doladı, ateş basmış, ıslanmış yanağından öptü. "Ne dediği hiç önemli değil. Sen onun kızıydın ve bu gerçeği hiçbir şey, hiç kimse değiştiremez."

Kriket sahasından alkışlar yükseldi. Yakışıklı delikanlı oyun dışı kalmıştı, ama anlaşılabilir rezil rüsva olacak şekilde değil, çünkü seyircilerin arasına dönerken, onu alkışlayanlar oldu. Az önce onu seyretmekte olan annesinin çekip gitmiş olduğunu görünce, hiç şaşırmadı.

Emily'nin başının üstünden o yana bakınca, Bayan Tayler'ın, bu kibarlıktan nasibini almamış kadının gittiğini Bayan Lane de gördü.

Alfred yanına gelince, Bayan Lane Emily'yi bıraktı, annesinin yokluğunu telafi etmeye çalışırcasına delikanlıyı kucakladı.

"Öyle başarılıydın ki," dedi. "Bravo, Alfred."

Alfred duraksadı, adını bilmediği kızın ağladığını görmüştü, kendini az uzaktaki iskemleye bıraktı.

"Ah, canım," dedi müşfik Bayan Lane yeniden Emily'ye sarılırken. "Ah, canım, canım. Keşke anlayabilseydim."

Alfred kriket maçını izliyordu, ama başını Bayan Lane'in omzuna bırakmış olan kızın söylediklerini duymayacak kadar kaptırmamıştı kendini. "Benim için doğrusu bu, biliyorum. Bundan eminim." Alfred'in kaçmak ister gibi bir hali vardı, sonra fikrini değiştirdi, semavere gidip birkaç fincan çay aldı, getirip şeker kâsesiyle bir-

likte üç kadına verdi. Daisy'ye fincanını uzatırken, çok alçak sesle, “Bu kim?” diye sordu, Daisy de, “Emily,” dedi, başkaca bir şey söylemek gereksizmiş gibi. Sonra, ekledi: “Benim arkadaşım.”

Ah, Emily bu demek, diye düşündü Alfred; Emily hakkındaki her şeyi biliyordu elbette, çok dinlemişti onu. Gerçek birinin gerçekliğiyle –bu durumda, hıçkırın, saç başı dağılmış, genç bir kadınla– yüz yüze gelenlere sıkça olduğu gibi, ona baktı, baktı ve bu kızın Daisy için neden bu kadar önemli olduğunu anlamak hiç de kolay değil, diye düşündü.

Gözleri çoktan maçta, yeniden iskemlesine oturmak üzereydi ki, çitin oradan gelen bir gürültü dikkatini çekti. Yetişkinler çekip gitmişti, ama çocuklar hâlâ oradaydı. Bulunduğu yerden, üç-beş metrelik mesafeden bile, bunların yoksul çocuklar olduğu görülebiliyordu. Kızlar yırtık pırtık giysili, yalınayaktı. Gözlerini yiyeceklerle dolu masaya dikmiş birkaç erkek çocuk çite tırmanmaya çalışıyordu.

“Daisy, şunlara bir şeyler götür,” dedi annesi. “Sandviçleri götür.” Semaverin başındaki kadının karşı çıkmaya hazırlandığını ayırımsayınca, ekledi: “Sandviçleri ben getirdim.” Durumu fark eden kadınlar piknik masasına seğirttiler; Bayan Lane seslendi: “Sadece kendi getirdiklerimi, merak etmeyin.”

Alfred ile Daisy sandviç tabaklarını, birkaç tane de ıslak kek alıp çite götürdüler; çocuklar bir anda kapışiverdi. Karınları açtı.

Masaya ulaşan kadınlar sımsıkı yumulu dudaklarıyla öylece kalakaldılar.

“Sadece kendi getirdiklerim,” diye seslendi Bayan Lane gülümseyerek, ama kızgındı. Soluğunun altından söylendi: “Değerli keklerine dokunacak değilim.”

“Çingene bunlar,” dedi kadınlardan biri. “Birbirinden leziz keklerimi mideye indirmelerini istemem doğrusu.”

“Eh, Çingenelerin de arada sırada bir şeyler yemeleri gerek,” diye yapıştırdı Bayan Lane, yüzü şimdi öfkeden kıpkırmızıydı.

“Ne kadar da yoksullar,” dedi Alfred suratını asarak; bir açıklama beklercesine Bayan Lane’e hitap etmişti. “Görünüşlerine bakılırsa, şöyle sıkı bir yemeğe ihtiyaçları var.”

“Evet,” diye atıldı Daisy, doğduğu günden beri tanıdığı oğlana, ansızın bir kahramana dönüşen çelimsiz okul çocuğuna gülümseyerek.

Emily, Bayan Lane’in kollarından kurtuldu, atkuyruğundaki siyah kurdeleyi düzeltilti. On sekiz yaşındaydı, saçları “toplanmıştı”, ama bu öğleden sonra, böylesine eski dostlarının arasındayken, bu okullu kız tarzı hiç de yadırganmıyordu.

“Gitmeliyim,” dedi. “Treni kaçıracam.”

“Ben de seninle geliyorum,” diye atıldı Daisy.

Emily gülümseyerek, dimdik durdu, yaşlardan kurtulmak için gözlerini kırıştırdı. “En zoru da ilk adımı atmak,” dedi Bayan Lane’e, sır verircesine; geleceğinin dizginlerini eline alıyor, onu Bayan Lane’in asık, sessizce protesto eden çehresinden güvenle uzaklaştırıyordu.

İki kız çite doğru ilerledi; Emily, hemen peşinde de gölgesi Daisy.

Çite varınca, geçebileceği bir kapı ya da gedik arandı – yoktu.

Çocuklar, yiyeceklerin arkası gelir umuduyla hâlâ oyalanmaktaydı.

Emily çevresini hızla, şöyle bir taradı, bir sıçrayışta çitin üstünden atladı, durup gülümseyerek, zaferle arkasına, Bayan Lane’e ve semaverin başında duran, bir hanımefendiye kesinlikle yakışmayan bu davranış karşısında afallamış olan kadına baktı. Kapı yoktu, Emily de uzanıp Daisy’yi kaldırdı, “Bir, iki, üç,”; iki kız istasyona doğru uzaklaştı.

Alfred oyuncuların yakınındaki gruba katılmıştı.

Artık iyice derinleşen gölgede oturan Bayan Lane’in kızarmış yüzü doğal rengine dönmeye başlamıştı.

“Her şey yolunda...” dedi, belki de keklere saldıran serçelere seslenerek. Kızın çitin üstünden kusursuz atla-

yışını, bu atlayıştaki zarafeti, rahatlığı düşündü, Emily'nin fevri, düşüncesiz kararına hayır demek için iyi kötü bir neden bulmaya çalıştı. "Ah, yo," diye inledi içinden. "Yo, hayır. Olamaz. Ne büyük bir ziyankârlık."

2007 NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

DORIS LESSING

ALFRED
İLE EMILY

ROMAN

Nobel Edebiyat Ödüllü yazar **Doris Lessing**, *Alfred ile Emily*'de, Birinci Dünya Savaşı'nın gölgesinde annesiyle babasının izini sürüyor. Kitabın ilk yarısını "savaş olmasaydı nasıl bir yaşamları olurdu"dan hareketle kaleme alan yazar, kitabın ikinci yarısında savaşın yaşamlarında yol açtığı onarılmaz hasarı gözler önüne seriyor. Hayalinde yaşattıklarını ve gerçekte yaşananları etkileyici bir anlatımla kâğıda döküyor.

Alfred ve Emily yazarın hayalinde umut ettikleri gibi mutlu bir yaşam sürerlerken, aslında Alfred savaşta sakat kalır, Emily hastanede hemşirelik yaparak askerlerin acılarını paylaşır.

Annesiyle babasının savaşla bölünmüş yaşamları, Lessing'in üzerinde derin izler bırakmıştır. Yazar bu kitapla, onlara olan gönül borcunu ödüyor ve umuyor ki, "onlarla Büyük Savaş'ı hiç yaşamamışlar gibi karşılaşıyorsa, her ikisi de onlar için hayal ettiği yaşamı onaylardı."

ISBN 978-975-07-1077-3

9 789750 710773